

Encüyes S. 148 Nisan 1990

Ozan Yusuf Polatoğlu

Doğan KAYA

Yusuf Polatoğlu'nu, Prof. Dr. Saim SAKA-OĞLU'nun vasıtası ile tanıdım. Sayın hocam bana, ozana ait bir şairnâme göndermişti. Hakkında hiç bir bilgi sâhibi olamadığımız Polatoğlu'na derhal mektup yazdım. Kendisini tanıtan geniş bir yazı ile şiirlerinden bazı örnekler göndermesini istedim. İrtibatımız böylece başlamış oldu.

Hakkında bugüne kadar herhangi bir araştırma yapılmamış ve tanıtmaya yazısı yazılmamış olan Polatoğlu'nu, Türk okuyucusuna ilk defa tanıtacağız.

Asıl adı Yusuf POLAT olan Polatoğlu, 1956'da Erzurum'un Oltu ilçesinde doğmuştur. İlk ve ortaokulu Oltu'da okumuş, 1972 yılında lise-

de öğrenciyken Almanya'ya gitmiş, 1972-1975 yıllarında Maden Meslek Okulunda madencilik tahsil etmiştir. Evli ve üç çocuk sâhibi olan Yusuf POLAT, halen Almanya'da işçi olarak çalışmaktadır.

Şiir yazmaya 13-14 yaşlarında ortaokul sınırlarında başlayan ozanımız, şiirlerinde «Polatoğlu» mahlasını kullanmaktadır. Sazı ve sesi ile Avrupa'nın muhtelif ülkelerinde (Fransa, İsviçre, Belçika, Hollanda, Avusturya) kendisi gibi gurbetçi olan Türk vatandaşlarına Türk Halk Şiirinden örnekler vermiştir ve bunu devam ettirmektedir. Ayrıca sözü ve ezgisi kendisine ait parçalardan oluşan 8 adet kaset doldurmuştur. Polatoğlu'nun «Düşmeyen Bayrak» (1979) ve «Gönlümü Dinlerken» (1988) adlarında basılmış iki kitabı vardır.

Ozanın yukarıda sözünü ettiğimiz Gönlümü Dinlerken adlı kitabı ile «Ren Kayılarınca» adlı kaseti elimizde bulunmaktadır. Bunlardan Gönlümü Dinlerken adlı kitapta aşığın 100 şiiri bulunmaktadır. Şiirlerde Polatoğlu, «...memleket ve millet olarak geçirdiğimiz o buhranlı yıllardan sonra, şimdi bir muhâsebe ve muhâkemedin geçerek, dünü tahlil ederek, daha doğru, daha yapıcı, uzlaşmacı, hoş gönüllü bir anlayışla hareket etmenin isâbetine inanmış İslâmî-insanî-millî-ilmî temeller üzerine kurulu bir dünyâ görüşünü muhafaza etmekle birlikte, her görüşe saygılı, grupçuluktan, taassuptan uzak bir çizgide olmayı gerekli görmüştür.

Kitapta 11 ve 8 heceli şiirlerin yanısıra beyitlerden müteşekkil şiirlere de yer verilmiştir. Eserin bir bölümünde «Sinan»la hasbihal yapılmıştır. Sinan, sembolik bir isimdir. Âkif için Asım, Fikret için Halûk, Karakoç için Hesan ne ise, Polatoğlu için de Sinan odur. Bir başka bölümde de Polatoğlu, şiirle mektuplaştığı âşıkların (Ozan Arif, Reyhani, Bahtıyar Aksoy, Şen Ozan, Geylani, Ozan Nihat, Şahballı) şiirlerine yer vermiştir.

Şiirlerinde teknik ve mânâ yönünden oldukça başarı sağlayan Polatoğlu, öyle samiyorum ki, gelecekte adından en çok söz edilen âşıklardan biri olacaktır.

Burada aşığın çeşitli konu ve türlerde söylediği pek çok şiirinden seçtiğimiz bazı örnekleri vermekle iktifâ edeceğiz.

DİVAN

Derdimi izah etmeye dil aradım boşuna

Hakka teslim olmak varken kul aradım

boşuna...

Hayatın sefâsı ancak cefâsıyla berâber

Senelerdir bir dikensiz gül aradım boşuna...

Hayatı tanımak bir sır, ne çetin, ne de basit

İnsan odur ki, görünsün çile içinde mesut

Yanıp olgunlaşabilmek, aşk ateşinden kasıt

Her ah çektiğim noktada kül aradım

boşuna...

POLATOĞLU, çâresini içinde saklar ağrı

Kalpten geçen el geçmez, yanar yiğidin

bağrı

Bittiği yerden başlıyor başka menzile doğru
Bir noktada sen bulacak yol aradım
boşuna...

DEDİLER

Kulak verdim erenlere, erlere
Umut kesme, dile aman dediler.
Şükür ile secde eyle yerlere
Var yamandan daha yaman dediler.

Bu dünyanın ne esrarlı günü var
Zararlı günü var kârlı günü var
Güneşli günü var, karlı günü var
Çimen kurur, kaplar duman dediler.

Yolcu gitmiş yollar kalmış izlerle
Âlem dâim değil imiş bizlerle
Ardından bakarlar nemli gözlerle

Seni de uğurlar zaman dediler.
Anlaşılmaz nesi kötü, nesi hoş?
Ömür biter, yol tükenmez, koş ha koş
Sola çekmiş, sağa gitmiş hepsi boş

İnsanı kurtaran iman dediler .
Ateş yanar, kahr geriye küllü
POLATOĞLU, çabuk tutmalı eli
Yarınki sabaha kim sağ, kim ölü?
Bugünden tezi yok hemen dediler.

İZİN MEKTUBU

Bin ah işitirsin, bir dokununca
Hep böyle hafta, ay, sene burada...
Beklenen umutlar hayal olunca
Gezenler çok, yana yana burada...

Üçten beş çıkar mı, düşün bir kere!..
Çıkamaz ...çıkamaz hiç düşünme boş yere
Yetişemez olmuş gelir, gidere
Geçim günden güne fenâ burada...

Netsin Memet, Ömer, n'eylesin Ahmet?
Yana kâr kalıyor yapılan zahmet
Hele de yukardan düşmezse rahmet
Bire bir vermiyor dâne burada...

İnsan her araftan naçar kalmaya
İmanı da azsa başlar çalmaya
Çarşıdan, pazardan varıp almaya
Ne kalmış beş yüze, bine burada.

Ayak neyler, baş ermemiş kemâle!..
Bu adımlar zor ulaşu emele
Daha oturmamış sağlam temele
Sarsılıp duruyor binâ burada...

İnsanı ki ayırırlar özünden
Ses çıkarmaz, çiğne de geç yüzünden
Hâlâ saklanıyor halkın gözünden
Beylerin yediği nâne burada...

Ne değişmiş, eski hamam, eski tas!..
Güçlünün kusuru oluyor ört-bas
Haksızlık, yolsuzluk, rüşvet, iltimas
Yine var gardaşım, yine burada...

Bekliyor memleket milli hamleyi
Arıyor imanı, ilmi, imlâyı
Hakkın ipi kurtarır ya cümleyi
Sağlam sarılsalar dine burada...

POLATOĞLU, iki gönül arası
Birgün gelir refahın da sırası
Ne olursa olsun, vatan burası!..
Bacı, gardaş, baba, ana burada...

ZAMÂNE

Efendim, bu ne düzendir?
Karalara ak diyorlar.
Bu ne akıl, ne iz'andır?
Hâl çaresi yok diyorlar...

Kuvvetli kuvveti kadar
Elinden geleni eder
Böyle gelmiş, böyle gider
Önemli mi hak diyorlar!..

Yalanlar doğruyu yensin
Yeter ki dümenin dönsün
Yatsıda sönerse sönsün
Sen mumunu yak diyorlar...

Örnek al, kim ise önde
Yerini arama dinde (!)
Güne uyanlar bir günde
Zengin oldu bak, diyorlar...

Budur avunma biçimi
Bekle seçimden seçimi
Kafaya takma geçimi
Kemerini sık diyorlar...

Bu mantık tam doktorluk tip
Un sermekle bitmiyor ip
Örtünene, çok acâyip
Açılana şık diyorlar

Örtüye saldırır bir ses
İtiraz etme de abes
Hani ya! Hür idi herkes
O zaman hık-mık diyorlar

POLATOĞLU, dil dayana
Velhâsıl diyen diyene
İşler gelmiyor beyana
Gel içinden çık diyorlar...

GÖNLÜMÜ DİNLERKEN

Gönlümü dinlerken mâziyi, hâli
Arıyor bir duygu içimde benim.
Sargıyı zorlayan yara misâli

Kanıyor bir duygu içimde benim.
Sarılamayınca ulvî davâya
İdealler savrulunca havaya
Çaresiz kuş gibi yanan yuvaya

Konuyor bir duygu içimde benim...
Düşündükçe küfür ile imanı
Tanıdıkça yahşi ile yamanı
Tilkileri aslan eden zamanı

Kınıyor bir duygu içimde benim...
Anadolu Türkeli'nin yüreği
Atış bekler yakınıyla, ırağı
Canda ateş geleceğin merağı

Yanıyor bir duygu içimde benim...
Vücudun başı var iz'andan mahrum
Mînâre dibinde ezandan mahrum
Dolup taşığını sezenden mahrum

Siniyor bir duygu içimde benim...
Feryat gelir Gümölcine ilinden
İskeçe, Kırçalı, Şumnu belinden
Gidemezsin anlasan da dilinden
Bunuyor bir duygu içimde benim...
Kızıl eller Türkistanı sağarken
Azerbaycan zulme boyun eğerken
Güneş de Kerkük'e soğuk doğarken
Donuyor bir duygu içimde benim...
Kucak saramazken kucaklığıyla
Ocak üşüyorken ocaklığıyla
Ancak gözyaşının sıcaklığıyla
Yunuyor bir duygu içimde benim...
POLATOĞLU, duman sarsa da bâzı
Her bahar peşinden getirir yazı
İhmale isyankâr, kadere râzı
Diniyor bir duygu içimde benim...

SİNAN

Hakikatle örülürse seciye
Bir yel esmek ile yıkılmaz Sinan.
Bu yokuşa gitmez... gitmiyor diye
Suyla beraber de akılmaz Sinan.
En iyi, en yaman sen deseler de
Sana on üstünden on deseler de
Alkış çalsalar da, dinleseler de
Haksızlığa türkü yakılmaz Sinan.
Böyle söyler iman, böyle der iz'an
Gerçekle beraber güç'olur insan
Her kim olursan ol, ölçü bu... inan
Doğrunun üstüne çıkılmaz Sinan.
Gönül sevdiğine küsermiş ama
Küsüp de sevmeye gidecek kime?
Çâre bunu aşmak... başka şey deme
Karanlıkta ufka bakılmaz Sinan.
Sevgi soğusa da vefâ dirilir
O zaman sevgiye tekrar girilir
Yiğit öldürülür haklı verilir
Düşmüşlere yumruk sıkılmaz Sinan.
Gönül odur, ere mânâ yetire
Er odur, meydana fikir getire
İnsan düşündükçe lâayık takdire
Akıl suçlanmaya kalkılmaz Sinan.

POLATOĞLU, boyun eğmek kâr mıdır?
En azından buğzetmek de zor mudur?
Yanlığı övmek de mânâ var mıdır?
Kötülüğe nişan takılmaz Sinan.

REN KIYILARINDA

Dalgın dalgın bakar durur gözlerim
Bir ses duysam sanarım ki yar gelir
Bilmem neyi arar neyi özlerim
Su içinde suya yanmak zor gelir
Bahar gelir geçer bir tek gül vermez
El uzatsan umdukların el vermez
Yürü desen zalım felek yol vermez
Geri dursan yığıtlığe ar gelir
POLATOĞLU, bir arzu var içinde
Tarif olmaz izah olmaz biçimde
Bazen kaybolurum zerre içinde
Bazen dünyâ tek başıma dar gelir

GÖRDÜKLERİM

Baktım, nazar ettim dört bir tarafa
Güneşi her akşam batıyor gördüm
Kim bilir bu atış kaçınıcı defa
Her gece bir şafak atıyor gördüm
Bir noktaya kadar yürüyor dizler
Birden kayboluyor silinip izler
Sayılı nefesler sayılı sözler
Vakit erip vâde yetiyor gördüm
Gözler doyar, özler doyar seyrenden
Bir ah etmez bin ok yese böğründen
Kapkara toprağın kara bağrından
Rengarenk çiçekler bitiyor gördüm
Nedir bu yaşamak, nedir bu hayat
Düşünüp de soran az imiş, heyhat
Kullardaki derin uykuya inat
Her sabah kuşları ötüyor gördüm
Gün neye işâret, hafta, ay neye
Yıllar geçedurur güle oynaya
Saç ağarır suç yüklenir aynaya
İnsanı zamana çatıyor gördüm
İlim çeşme, insan memur dolmaya
Bilmem gerek var mı mağrur olmaya
Yönelen çok değil akıl almaya
Çoğusunu akıl satıyor gördüm
POLATOĞLU divâne ne, uslu ne
Bu gelişin bu gidişin aslı ne
Herşey gelir geri döner aslına
Kara yer eşyayı yutuyor gördüm